

De uil wist nog niet dat hij Nestor heette.

Alleen Ezra wist dat en verder niemand op de hele wereld. Het was de beste naam voor een uil.

Ezra liep op de bielzen van de spoorbaan, met afgemeten passen, iedere biels een stap. Het was verboden om op de grote kiezels tussen de balken te stappen, anders zou alles mislukken. Dat was zo.

In de verte trilde de warmte van de zon boven de spoorrails. Zo nu en dan streek een vleug duingeur langs zijn gezicht, want het was 1959, toen de duinen bij Zandvoort nog geurden en er nog bonte kraaien en hagedissen waren. De bonte kraaien, met hun prachtige paarse vleugels, die in de winter uit het krakende Finland afzakten naar het strand van Zandvoort en de hagedissen, die in de zomer met hun gladde gele buiken door het hete duinzand renden.

‘Nestor...’ fluisterde Ezra.

Voor de zoveelste keer.

Ongeveer een maand tevoren had hij het nest ontdekt, op een streng verboden plaats, binnen de hekken van de golfbaan. In een groepje dennenbomen aan de uiterste rand van het terrein, op enkele tientallen meters afstand van een der *greens*. Niemand zou daar ooit naar nesten zoeken, durven zoeken, maar Ezra had er zich

gewaagd, want juist op de plekken waar je nooit kwam moest je zijn.

Het was een ransuil.

Vier witte eieren, ronder dan kippeneieren en iets kleiner. Hoog in de boom, vlak bij het nest, had Ezra zijn adem ingehouden. Ademen over de eieren van een uil was heel riskant. Aanraken stond gelijk aan verwoesten. Een jaar eerder, op het binnenterrein van het circuit, voordat hij wist hoe vies uilen wel van mensen waren, had Ezra eens een ei uit het nest van een bosuil in zijn hand genomen om het van dichtbij te bekijken en het daarna voorzichtig weer teruggelegd. Maar een week later, toen hij wilde weten of er al jongen waren uitgekomen, liep er een straal opgedroogd struif langs de stam van de boom en lag er een ei minder in het nest.

Zo'n fout maakte je als vogelman niet tweemaal.

Ezra was een vogelman; zo was hij geboren.

Als heel klein kind al begon hij vogels na te tekenen uit vogelboeken, waarin hij onafgebroken bladerde. De specht was aanvankelijk zijn favoriete vogel geweest. Het wóórd 'specht' was op zichzelf al een heel mooi woord om te zeggen, maar vooral de felgekleurde kop van de bonte specht, met zijn hardrood, zijn sneeuwwit en zijn pikzwart fascineerde hem. Later begon hij naast het uiterlijk van vogels steeds meer te bestuderen waartoe ze in staat waren en zo wonnen de roofvogels als soort geleidelijk terrein, totdat uiteindelijk de valk als absolute kampioen boven alle andere vogels uitsteeg.

Misschien was de valk niet de beste vlieger van allemaal – dat was toch de zwaluw die in staat was om wentelend en kantelend een mug van het water te pikken met zo'n fabelachtige finesse dat het oppervlak er nauwelijks van rimpelde – maar wel de ontzagwekkendste: de valk had de beste ogen van allemaal, hij kon bidden in de wind, maar hij kon zich ook als een steen op zijn prooi storten.

Eerst kwamen de valken, maar dan de uilen; met hun kattenogen. Uilen konden onhoorbaar vliegen, ze konden in het donker zien, ze konden hun kop drie kwartslagen ronddraaien zonder te stikken. En ze waren mysterieus. Mensen wisten niet wat ze van uilen moesten denken. Uilskuiken was een woord dat extreme domheid aanduidde, maar tegelijkertijd gold de uil als het symbool van de wijsheid.

Belachelijk was zoiets.

Ezra had zich afgevraagd of hij ooit een valk zou uithalen om groot te brengen. Een valk was meer dan een vogel, hoe moest je het zeggen, een valk hoorde alleen te zijn, soms triomfantelijk keffend, hoog in de lucht, soms strak en stil overkomend op weg naar een plaats voor de nacht; maar altijd alleen, in zijn eigen wereld, waar hij heerste. Een valk uithalen, dat hoorde gewoon niet.

En een uil?

Ja, een uil, dat kon heel goed. Als uilen niet jaagden waren het goeie lobbesen. Ze hielden van dutjes en rust. Uilen waren eigenlijk poezen met vleugels.

Ezra passeerde de plek waar de spoorbaan door de betonnen tankwal sneed die daar eens door de Duitsers dwars in de duinen was gelegd, parallel aan de kustlijn, een meter dik en bijna tweemaal zo hoog en door de jaren heen met korstmossen bedekt, ooit in een roes van onoverwinnelijkheid gebouwd, maar daarna hals-overkop achtergelaten door soldaten die thuis eerst hun uniform verstopten om vervolgens met hun zwembroek onder de arm weer naar Zandvoort terug te keren.

In de verte naderde een trein, geluidloos aanstormend met bevende contouren. Ezra wilde juist het talud van de spoorbaan afdalen om aan de oversteek naar het golfterrein te beginnen, toen hij op enkele meters voor zich, in het lage struikgewas, een konijn zag zitten, dik en roerloos. Ezra hurkte bij het dier neer en zag dat de ogen gezwollen waren en gesloten. Hij duwde zachtjes tegen het achterlijf, maar het konijn deed geen enkele poging om weg te lopen. Vermoedelijk had het de aanraking niet eens gevoeld. Ezra wist wat het was. Myxomatose: een konijnenpest, door een dokter uitgevonden en zo besmettelijk dat de ziekte helemaal uit Australië was overgewaaid.

In de verte werd nu een gedempt denderen hoorbaar.

Ezra pakte het konijn met beide handen in zijn rugvel beet en tilde het dier op, dat nu zacht piepte en zijn poten traag trappend bewoog. Als een buidel vol vuil hing het in zijn eigen vel. Ezra legde het konijn dwars over de hete spoorrails, waar het machteloos

bleef liggen, in totale uitputting, langzaam uitzakkend.

Even later raasde de trein voorbij en was het konijn veilig.

De vorige keer dat Ezra bij het nest was geweest waren de jonge uilen nog helemaal in wit dons gehuld en bestonden hun vlerken slechts uit blauwe hulzen. Dat was negen dagen geleden. Nu waren ze meer dan drie weken oud en kon Ezra Nestor gaan halen.

Uilen meenemen was verboden, want uilen waren beschermde vogels, maar zo'n beetje alles was verboden en bovendien zou Ezra niet anders doen dan Nestor beschermen. Veertien jaar oud was hij en voor niemand bang. Nestor zou bij hem veiliger zijn dan in de natuur, waar voor jonge vogels van elke soort allerlei bedreigingen loerden. Hij zou hem grootbrengen en sterk maken, hij zou hem muizen leren vangen, hij zou zijn vriend worden en hem dan weer loslaten in de duinen, waar hij Nestor zou heten en de wijste zou zijn onder de uilen, omdat hij in twee werelden had geleefd. Zoals de jongen van mensen die soms waren grootgebracht door dieren – door apen of door wolven – altijd macht hadden, zo zou Nestor opgroeien in de nabijheid van mensen, onder de hoede van Ezra Berger, vogelman te Zandvoort, Holland.

Behoedzaam begaf Ezra zich naar de boom met het uilennest. Hij keek omhoog, maar wat hij toen zag, deed zijn adem stokken. Halverwege de boom hing, dood

tussen de takken, een jonge uil. De vlerken waren achter twee dunne twijgen blijven haken. Het witte diertje hing daar alsof het gekruisigd was. De klauwtjes machteloos verstijfd. Ezra schopte tweemaal licht tegen de stam.

Ogenblikkelijk verscheen uit het nest de kop van de volwassen uil. Twee ogen van een soort lichtgevend oranje boorden zich in die van Ezra, zo fel en zo diep, dat Ezra zich even afvroeg of het dier hem zou gaan aanvallen. De oorpluimen stonden recht omhoog, een teken temeer dat het dier opgewonden was. Maar was dit woede of was dit paniek? Ezra wist het niet. Aanvallen paste niet bij uilen, terugtrekken en verbergen was meer hun stijl. Nam de beschermingsdrift bij een uil soms toe naarmate zijn jongen groeiden?

Met stijgende bewondering keek Ezra op naar deze vogel, die weigerde van zijn nest te vluchten en de bedreiging onder hem bestookte met de priemende kracht van zijn blik.

Almaar heter begonnen de ogen van de uil te gloeien en plotseling hoorde Ezra, diep in zijn hoofd, een stem die sprak: *Haal hem weg...* Het was de uil, begreep Ezra.

En toen opnieuw: *Hij heette Nestor...*

Een onhoorbare stem was het, die galmde: *Voor hém ben je gekomen...*

Ezra begon zich in de boom op te trekken, zijn voeten zoekend naar houvast tussen de krakende takken. Toen hij het uitgemergelde lijkje lostilde hoorde hij hoe boven zijn hoofd de uil het nest verliet.

Ezra strekte, als betrof het een ritueel, zijn arm naar voren en opende zijn hand. Zo viel het lijkje precies op de plaats waar hij het moest begraven.

Hij keek naar beneden, naar de witte prop aan de voet van de boom. Lag daar Nestor?

Of slechts het naamloze restant van een der jonge uilen? Het was wel zielig, maar Nestor was het niet, prentte Ezra zich in, omdat Nestor nog leefde, omdat Nestor een van de overgebleven drie was, omdat Nestor ouder moest worden dan Ezra zelf, omdat Ezra dat wilde.

En zo klom hij door naar het nest, om af te maken waarvoor hij gekomen was. Hij haalde diep adem en keek.

En zag twee dode veldmuizen, bestemd voor twee jonge uilen, die blazend als jonge poesjes achteruitdeinsden en driftig met hun snavel klaptten.

Nog maar twee... waar was de derde?

Geroofd door een havik of door kraaien?

Ook uit het nest gevallen of geduwd? En daarna door een vos of een wilde kat opgeruimd?

En welke van die twee was het, was nu werkelijk Nestor?

Hem nu nog meenemen betekende dat er nog maar één jong achterbleef en was het niet zo dat vogels slechts een beperkt vermogen hadden om hun jongen te tellen? Zo iets als: één, twee, meer, waardoor de uil die even tevoren nog twee levende jongen had bezeten en één dode, bij zijn terugkeer zou vaststellen dat zijn nest toch geplunderd was en daarop misschien wel al-

les zou verlaten, met als gevolg dat het overgebleven jong een wisse dood zou sterven?

Zo stond Ezra hoog in de boom en keek naar de twee zich achterwaarts schrap zettende uilen. En hij wist wat hem te doen stond: het al zo geteisterde nest verder met rust laten, het dode jong zorgvuldig begraven, zodat ieder roofspoor in de richting van het nest werd uitgewist en dan weggaan om niet meer terug te komen.

Ezra was van dit besef geheel doordrongen en geheel doordrongen van dit besef maakte hij één hand vrij, pakte wat hem als de kleinste van de twee uilen toescheen uit het nest en stak het van angst blazende dier onder zijn bloes, waar de lange nagels zich in zijn huid haakten.

Zo voorzichtig mogelijk klom Ezra vervolgens naar beneden, groef daar een gat in de grond, legde het dode jong erin en dekte de plek met zand en dennennaalden onzichtbaar af. Daarna drukte hij zich op, waarbij hij de bewegende bobbel in zijn kleding met zijn onderarm ondersteunde.

Op weg naar huis probeerde hij te glimlachen en de naam Nestor nog eens te fluisteren, maar geen van beide lukte.

* * *

Ezra ging het huis aan de achterkant binnen en liep voorzichtig de trap op naar de zolder. Daar trok hij met zijn ene hand zijn bloes omhoog, terwijl hij met de andere Nestor ondersteunde. Ezra hoopte dat Nestor onderweg in de duinen en in de straten van het dorp in slaap was gevallen, want hij had zich al een hele tijd niet meer bewogen, maar Nestor was klaarwakker en hield zijn ogen van angst wijd opengesperd. Dat hij zich zo koest hield was een overlevingsstrategie, intuïtief bekend aan elk dier: houd je als prooi zo stil mogelijk en maak je klein. Ezra tilde de jonge uil met beide handen op tot vlak bij zijn gezicht en keek hem aan. Een hees gesis ontsnapte aan de halfgeopende snavel. Wat een ogen! Als glanzend glas. Zou hij honger hebben? Dat zou toch wel? Jonge roofvogels waren schrokops. En drinken. Hoe zat het daar eigenlijk mee? Moesten uilen ook drinken? In het nest kon dat niet, maar misschien zat er in de muizen voldoende vocht. Mensen bestonden voor negentig procent uit water. En muizen?

Maar hoe kwam hij aan muizen? Saul had er vorig jaar in één middag elf. Als oefening, had hij gezegd. Het was in de winter en hij ving ze met vallen in het kippenhok. Elf. Hij had ze, op volgorde van grootte, naast elkaar in een houten bakje met water gelegd en ze ingevroren. De volgende dag had hij ze in de tuin begraven, in een kistje van ijs. Zouden die vallen nog in de schuur staan?

Ezra zette Nestor zachtjes op de krantenbodem in het oude aquarium van zijn vader, waarin nog maar

aan één zijde glas zat en dat hij voor deze gelegenheid uit de schuur had gehaald. Nestor opende zijn snavel nu half maar maakte geen geluid meer. En toen Ezra even later de kamer had verlaten om in de schuur naar muizenvallen te zoeken, zakte zijn kop weldra naar voren en sloten zijn oogleden zich langzaam. Eerst het ene, gedeeltelijk, terwijl zijn kop schuin begon weg te zakken, vervolgens het andere, gelijkmatig zakkend als een verticaal gordijntje. En zo viel hij nogal slordig in slaap, met één halfgeloken oog. Het leek alsof hij daarmee wilde aangeven dat hij de wereld om hem heen nog steeds in de gaten hield, maar in werkelijkheid was hij zo uitgeput door alle ellende die hem overkomen was, dat hij geen macht meer had over de mechanismen van zijn lichaam. Een lichaam dat in dit stadium van zijn bestaan toch al aan alle kanten ongemakkelijke zwaartepunten had en dat hij moest verduren als een bijna niet te torsen last. Aan zijn kop die enorme haak van een snavel die hem volledig topzwaar maakte en aan de onderkant die twee groteske klauwen, waarvan het nut nog totaal onduidelijk was en die hem het voortbewegen tot verlammen toe belemmerden.

Een straal witte smurrie spoot uit zijn onderlichaam over de kopletters van de plaatselijke courant en trof het woord *Zandvoort* vol.

Ezra vond in de schuur geen muizenvallen, wel bijlen en messen en het hakblok van zijn vader. Eigenlijk was het geen schuur, eerder een vervallen loods waarvan het dak en de wanden schots en scheef tegen elkaar hin-